

UTSIKTENE FOR NORSK ØKONOMI

VISESENTRALBANKSJEF JON NICOLAISEN

Regionalt nettverk, 26. oktober 2018

Pengepolitikken kort fortalt

Verdens-
økonomien løfter
norsk økonomi

Lav rente har gitt
økonomien
drahjelp

Flere i jobb og
høyere
lønnsvekst

Prisveksten er
nær målet

Utsiktene for
norsk økonomi
er gode

Verdensøkonomien løfter norsk økonomi

Verdens-
økonomien løfter
norsk økonomi

Lav rente har gitt
økonomien
drahjelp

Flere i jobb og
høyere
lønnsvekst

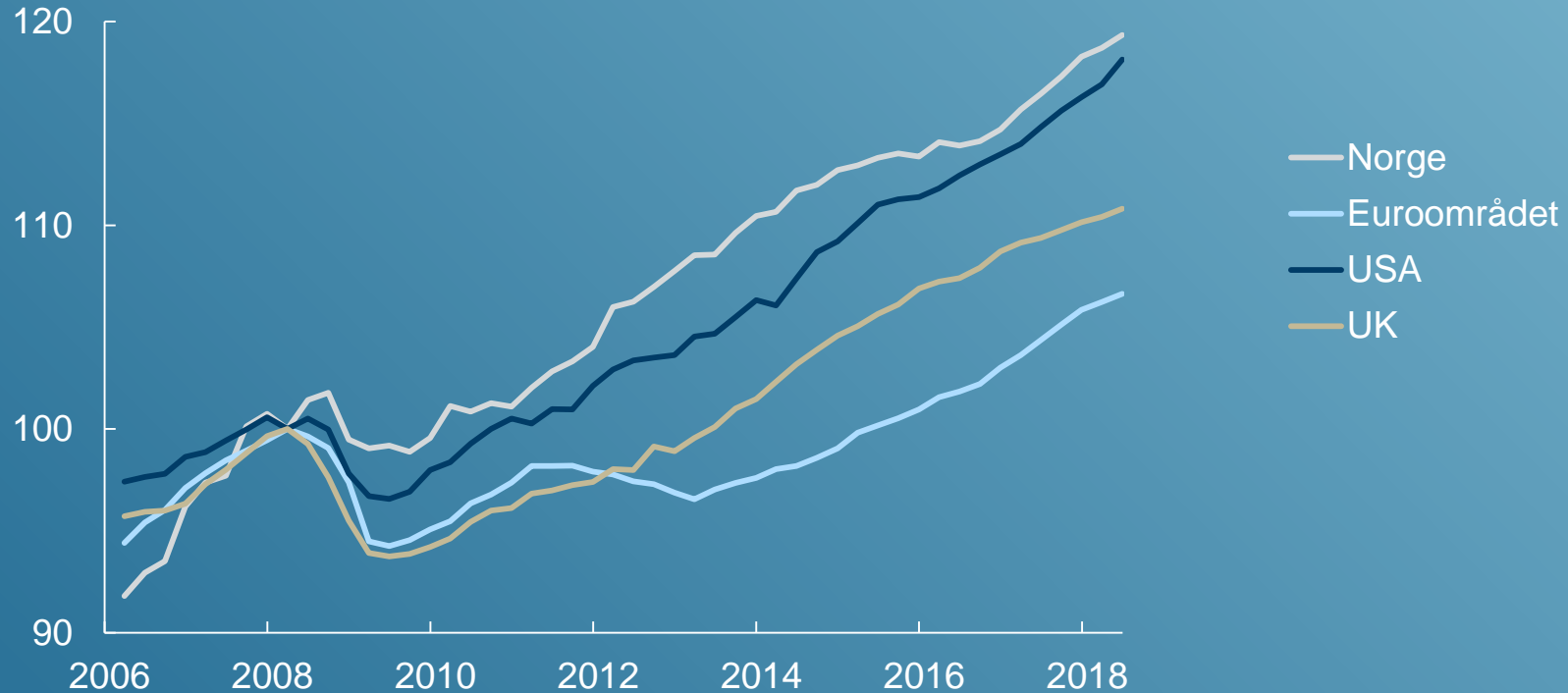
Prisveksten er
nær målet

Utsiktene for
norsk økonomi
er gode

Veksten har tatt seg opp

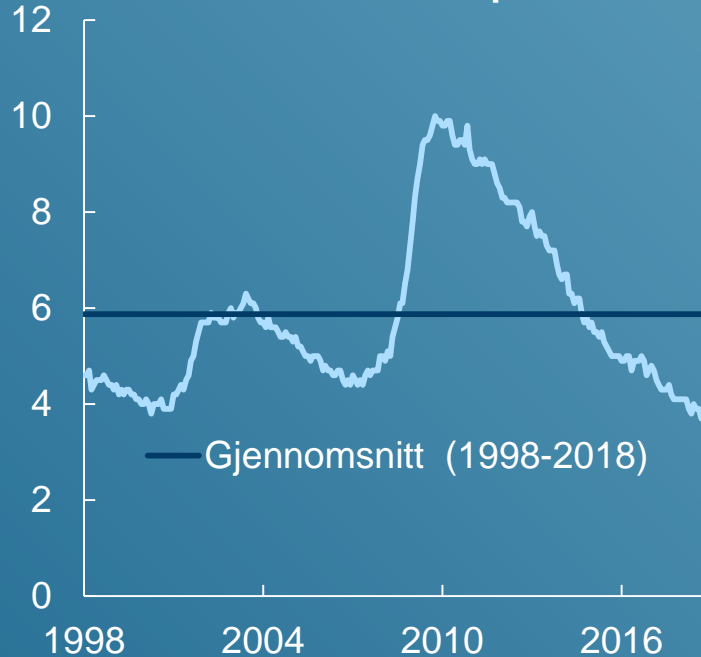
BNP. Indeks 1.kv. 2008 = 100. 1. kv. 2006 – 2. kv. 2018

Arbeidsledigheten går ned

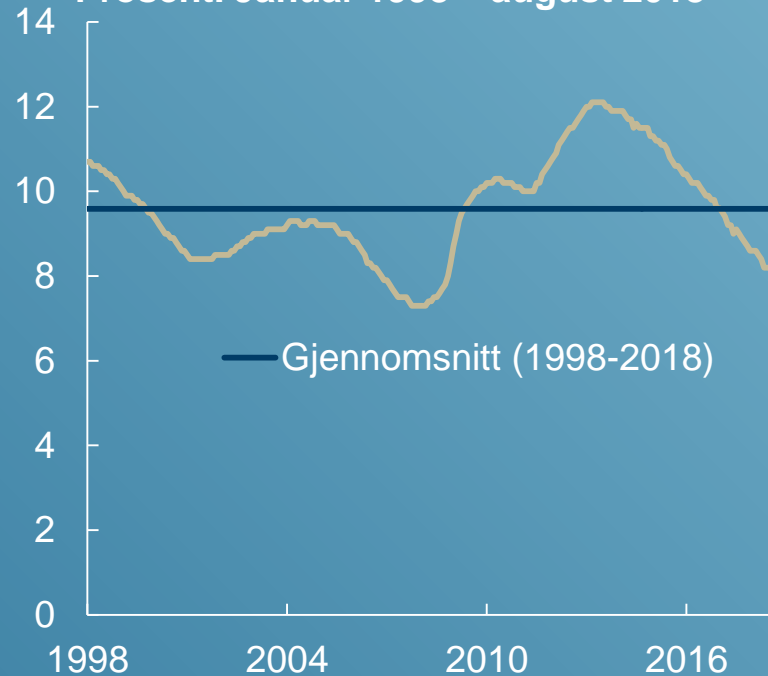
USA

Prosent. Januar 1998 – september 2018

Euroområdet

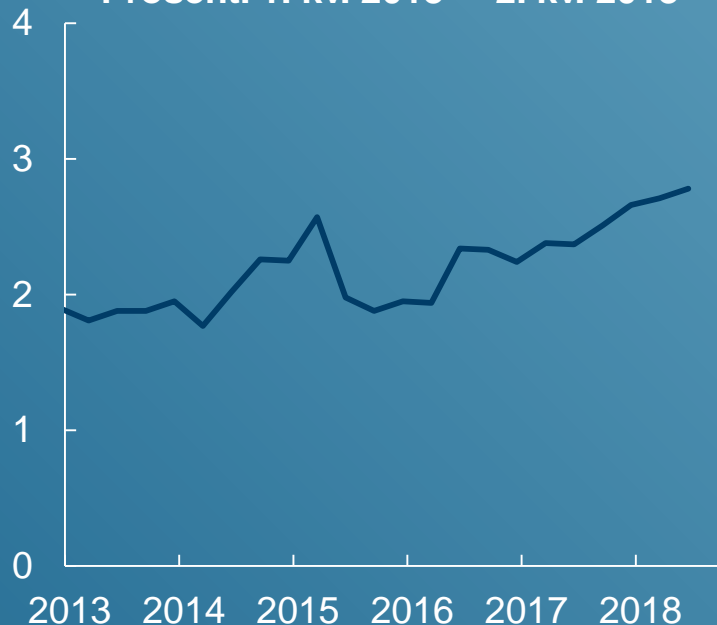
Prosent. Januar 1998 – august 2018

Lønnsveksten har tatt seg opp

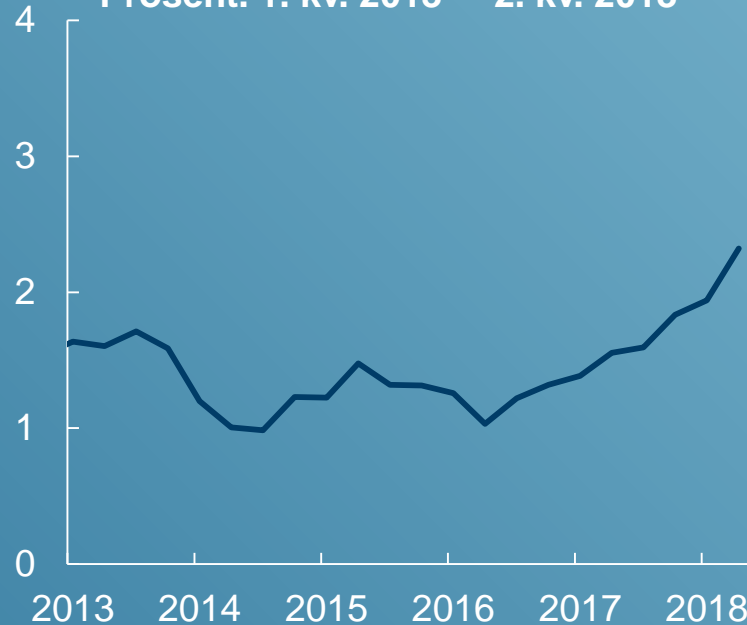
USA

Arbeidskraftskostnad per sysselsatt.
Prosent. 1. kv. 2013 – 2. kv. 2018

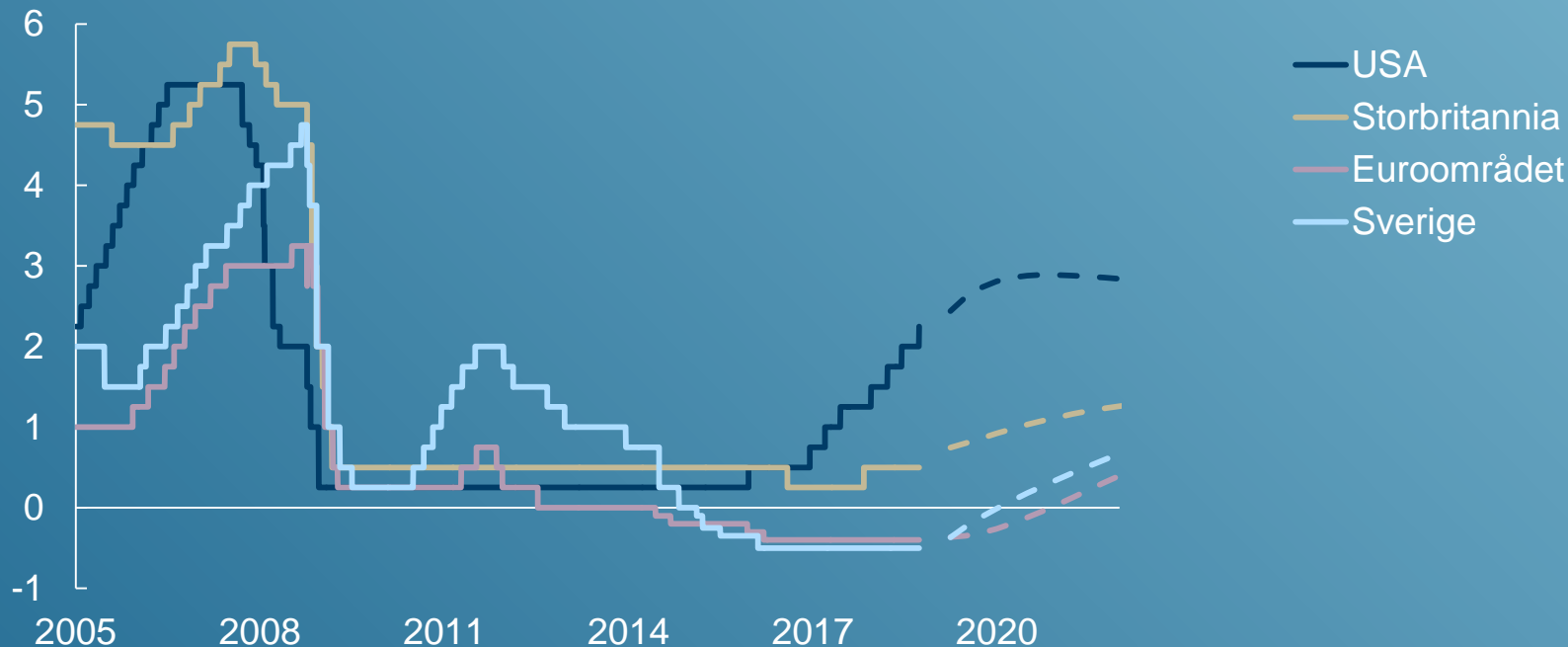
Euroområdet

Arbeidskraftskostnad per sysselsatt.
Prosent. 1. kv. 2013 – 2. kv. 2018

Styringsrentene på vei opp

Styringsrenter og beregnede terminrenter¹⁾. Prosent. Jan. 2005 – des. 2021.
23. okt. 2018 (stiplet linje)

1) OIS renter.

Kilder: Bloomberg, Thomson Reuters og Norges Bank

Handelskonflikter og proteksjonisme

■ Noen tiltak fra USA i 2018

- Toll på rundt 12 prosent av all amerikansk import, ca 280 mrd USD
 - Særlig fokus på varer fra Kina, med toll på rundt halvparten av all import
 - Toll på hhv 25 og 10 prosent på import av stål og aluminium fra de fleste land
- Strengere regulering av utenlandske investeringer i USA og amerikanske investeringer i Kina, særlig knyttet til teknologi

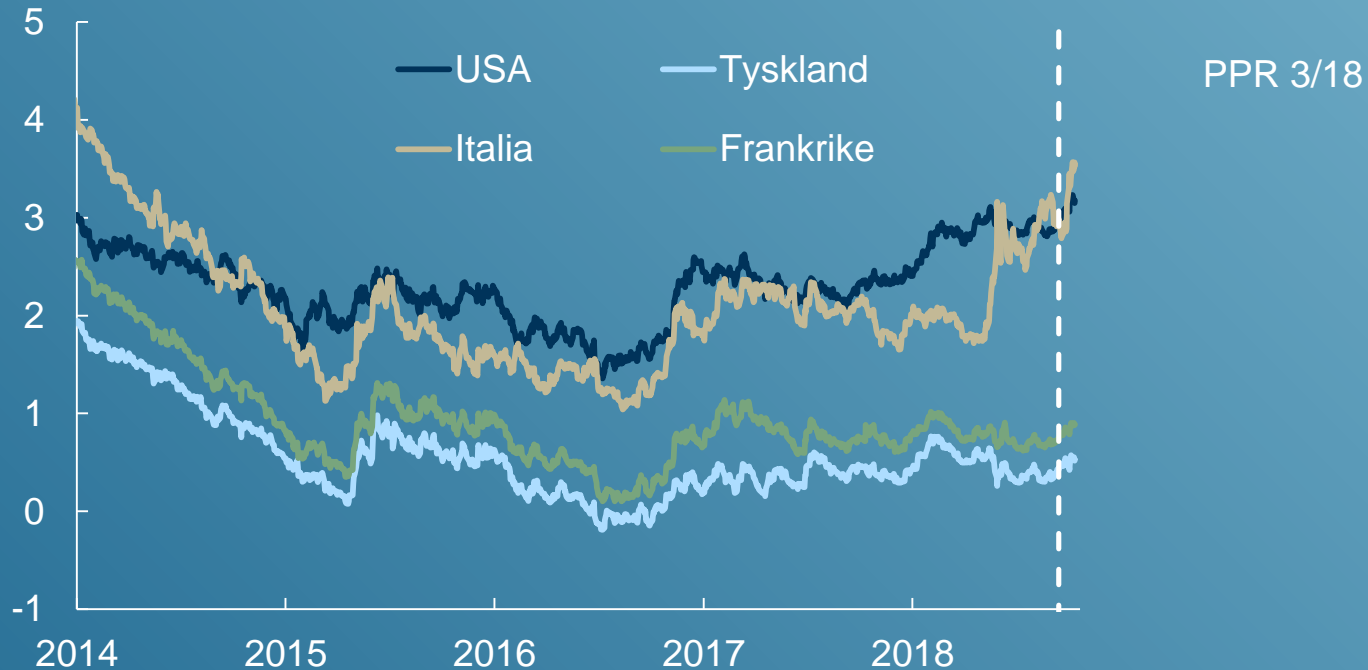
■ Flere land har innført gjengjeldelsestiltak

- Toll på rundt 8 prosent av amerikansk eksport, ca 125 mrd USD
 - Gjelder eksport til Kina, EU, Tyrkia mfl

Statsrenter

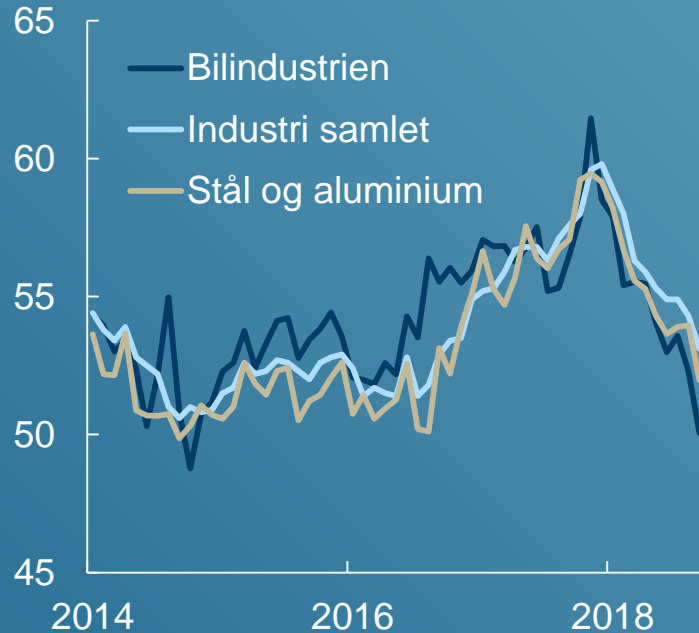
Renter på tiårs statsobligasjoner. Prosent. 1. januar 2017 – 12. oktober 2018

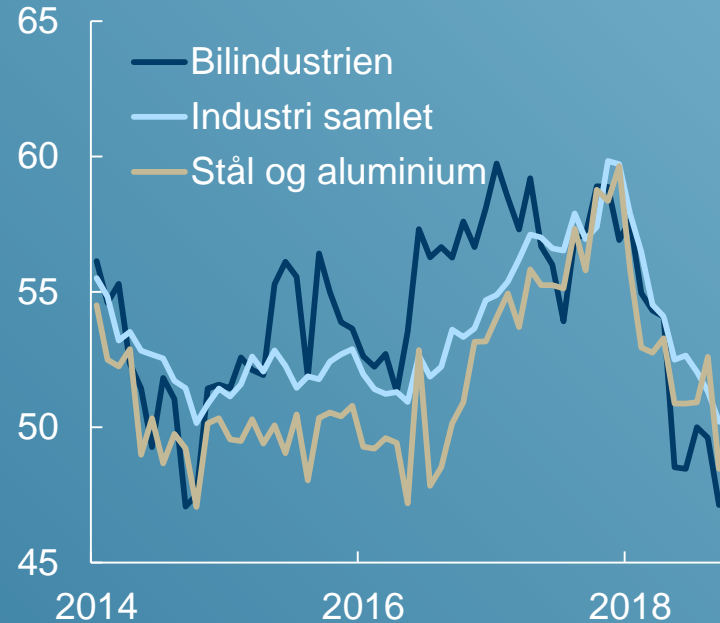
Optimismen i EU falt gjennom 2018

PMI for industri, bil, stål og aluminium. Jan. 2014 – sept. 2018

PMI

PMI nye eksportordre

Lav rente har gitt økonomien drahjelp

Verdens-
økonomien løfter
norsk økonomi

Lav rente har gitt
økonomien
drahjelp

Flere i jobb og
høyere
lønnsvekst

Prisveksten er
nær målet

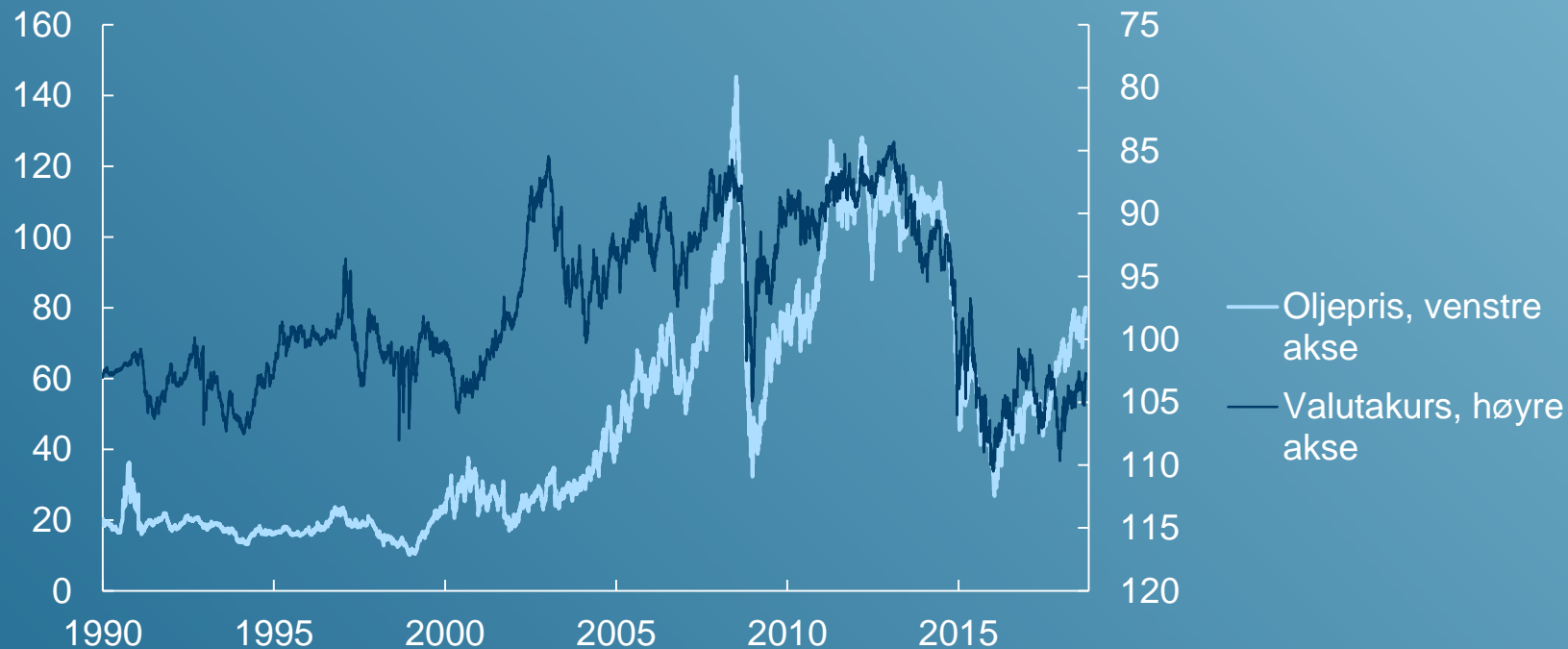

Utsiktene for
norsk økonomi
er gode

Kronekursen har fulgt oljeprisen

USD per fat Brent blend og importveid valutakursindeks¹⁾.

1. jan. 1990 – 23. okt. 2018

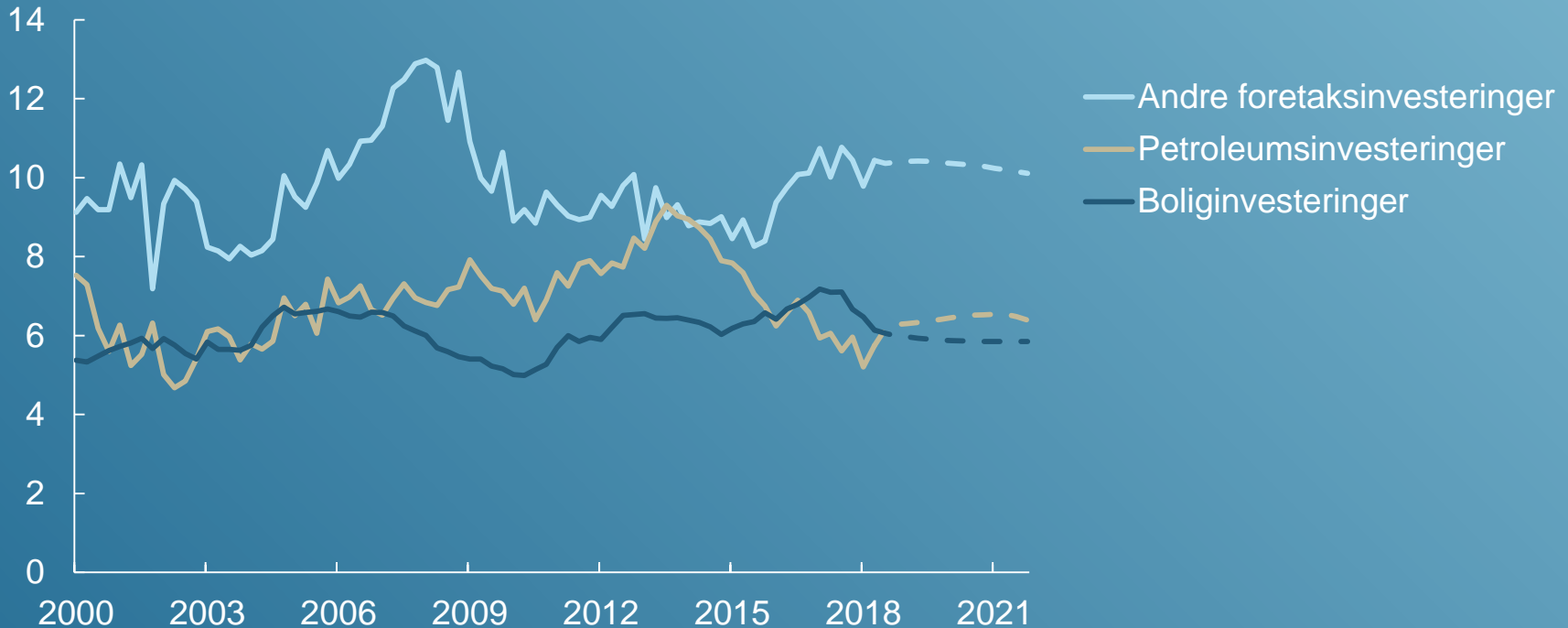

1) Stigende kurve betyr sterkere kurs.
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

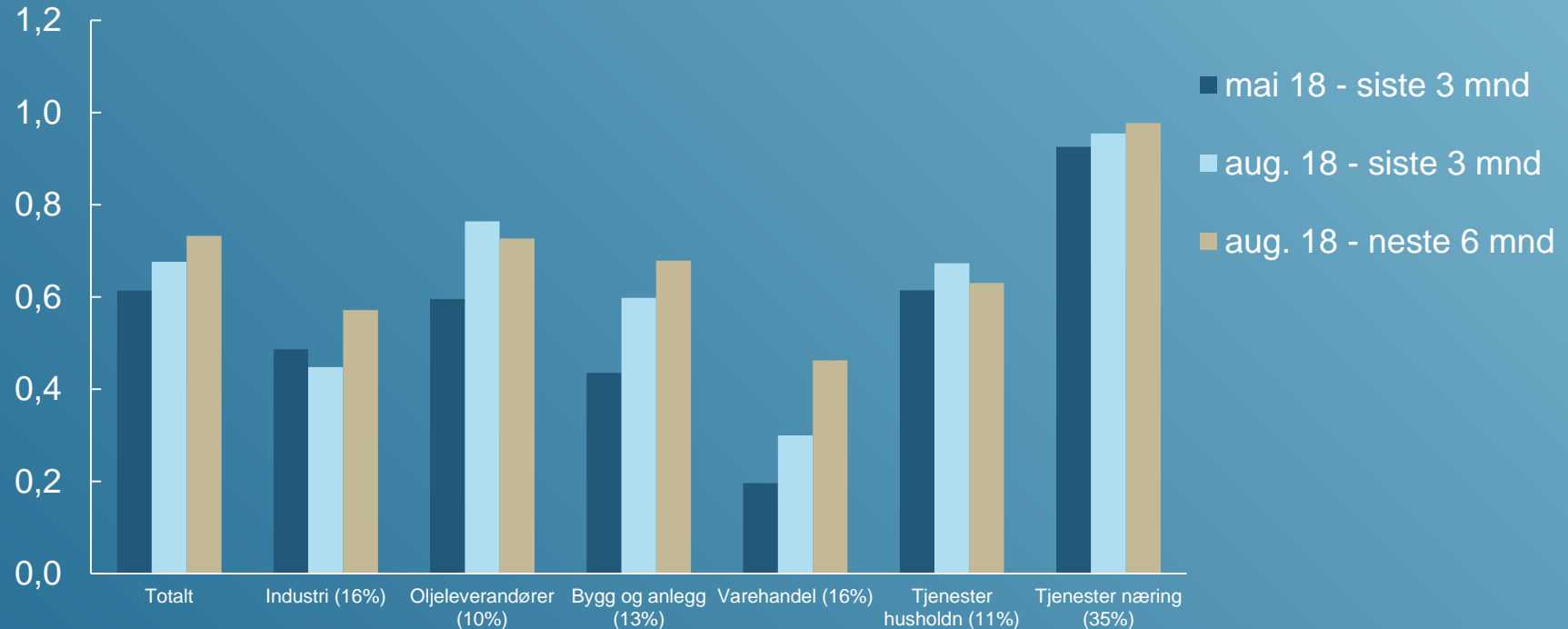
Norge: Drivkreftene skifter

Andel av BNP for Fastlands-Norge. 1. kv. 2000 – 4. kv. 2021

Regionalt nettverk bekrefter oppgang

Regionalt nettverk. Rapportert og ventet vekst. Prosent

Veksten har fått feste

BNP for Fastlands-Norge. Kvartalsvekst. Sesongjustert. Prosent.
1. kv. 2012 – 4. kv. 2018

Flere i jobb og høyere lønnsvekst

Verdens-
økonomien løfter
norsk økonomi

Lav rente har gitt
økonomien
drahjelp

Flere i jobb og
høyere
lønnsvekst

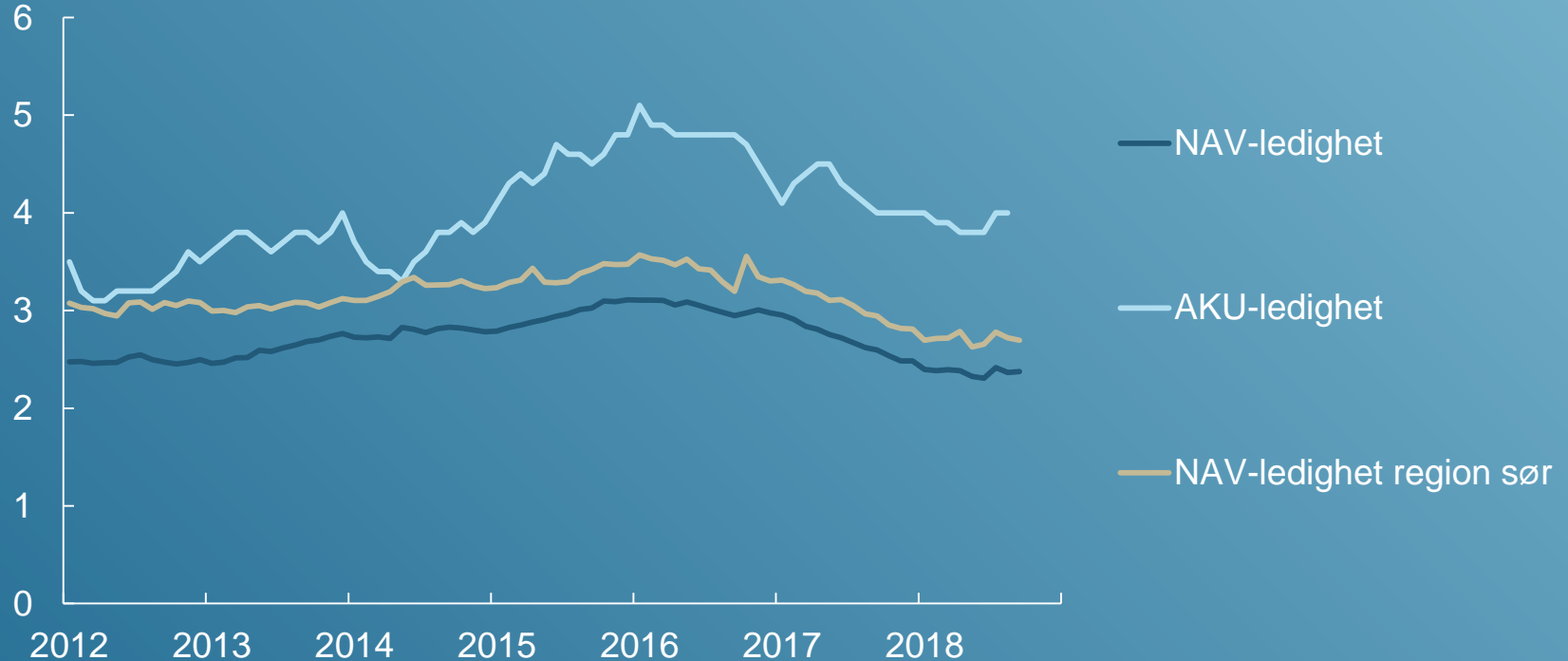
Prisveksten er
nær målet

Utsiktene for
norsk økonomi
er gode

Arbeidsledigheten er lav

Sesongjustert. Prosent. Januar 2012 – august/september 2018¹⁾

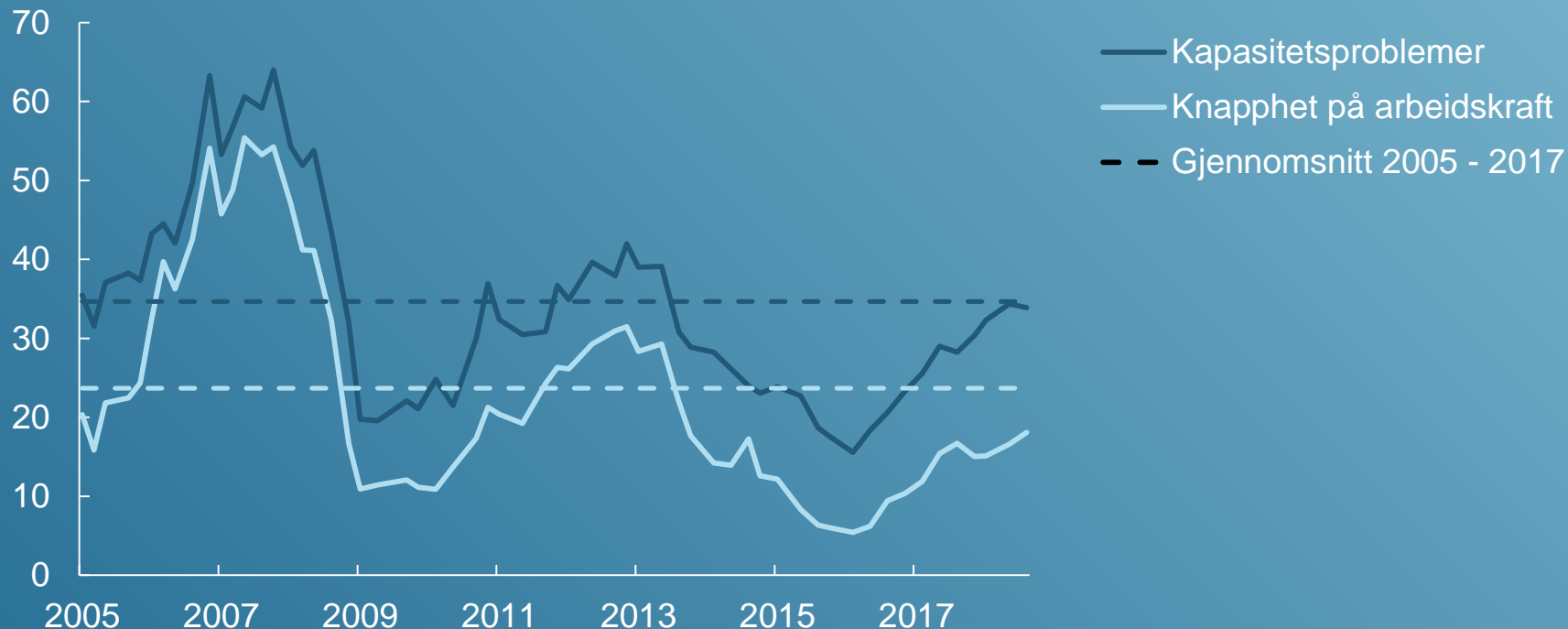
1) Anslag til oktober/desember 2018.

Kilder: NAV, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Kapasitetsutnyttningen øker

Rapportert av Regionalt nettverk.¹⁾ Prosent. 1. kv. 2005 – 3. kv. 2018

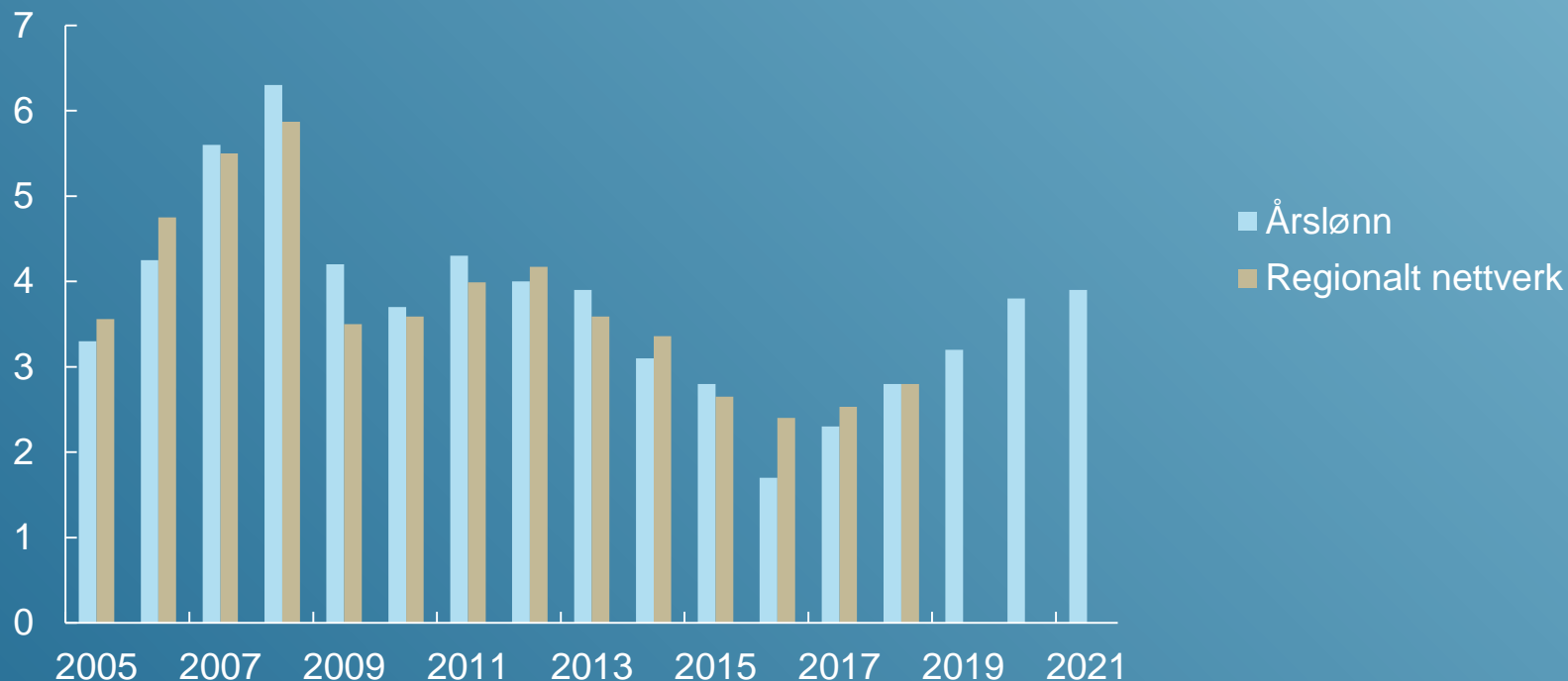
1) Andel av kontaktbedrifter som vil ha noen eller betydelige problemer med å møte en vekst i etterspørselen og andel som svarer at tilgang på arbeidskraft begrenser produksjonen.

Kilde: Norges Bank

Økt lønnsvekst

Lønn¹⁾ og lønnsforventninger²⁾. Årsvekst. Prosent. 2005 – 2021

1) Historisk årslønnsvekst fra Statistisk sentralbyrå. Norges Banks anslag for 2018 - 2021.

2) Forventninger til årslønnsvekst i inneværende år fra Regionalt nettverk i 3.kvartal hvert år.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Prisveksten er nær målet

Verdens-
økonomien løfter
norsk økonomi

Lav rente har gitt
økonomien
drahjelp

Flere i jobb og
høyere
lønnsvekst

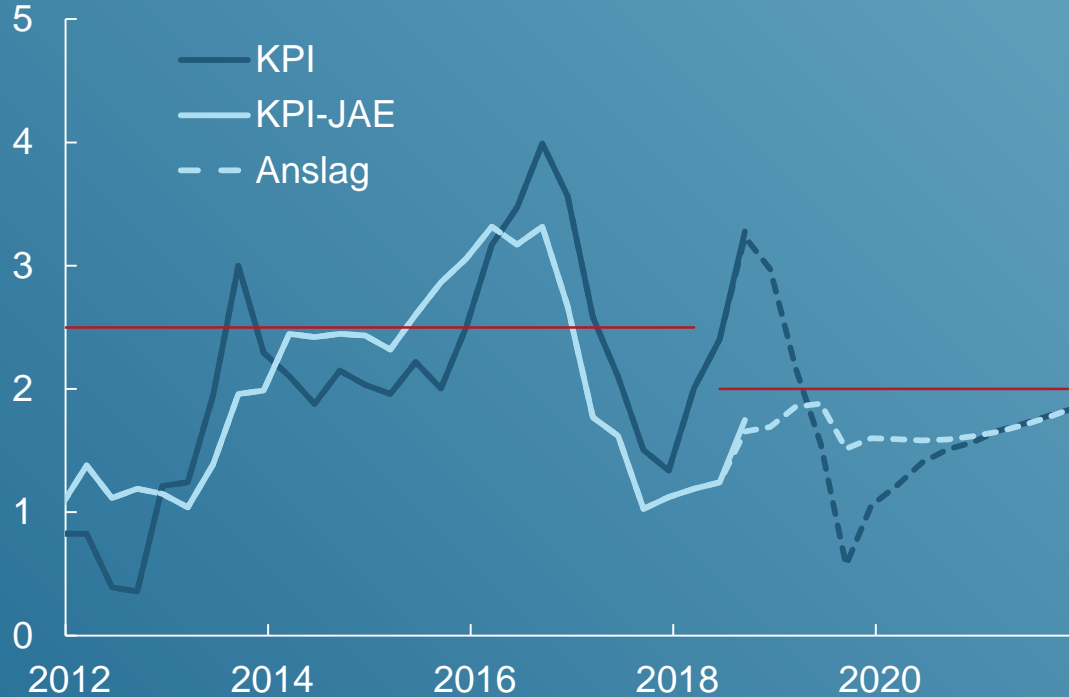
Prisveksten er
nær målet

Utsiktene for
norsk økonomi
er gode

Inflasjon nær målet

Tolv månedersvekst. Prosent. 1. kv. 2012 – 4. kv. 2021

Utsiktene for norsk økonomi er gode

Verdens-
økonomien løfter
norsk økonomi

Lav rente har gitt
økonomien
drahjelp

Flere i jobb og
høyere
lønnsvekst

Prisveksten er
nær målet

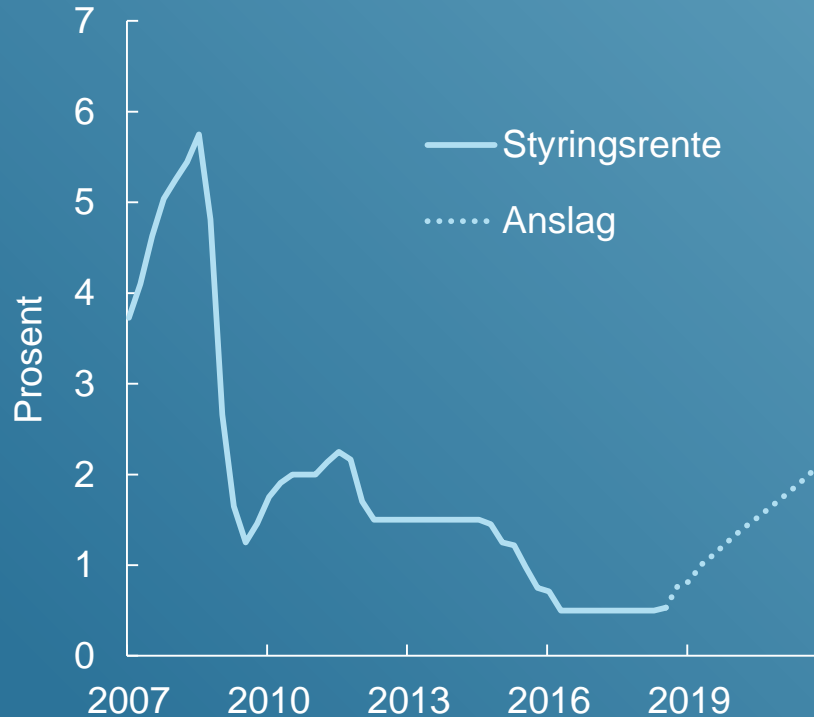
Utsiktene for
norsk økonomi
er gode

Høy optimisme blant husholdningene

Forventningsbarometer for husholdningene og forbrukertillitsindeksen.
Januar 2008 – september 2018

Rentebeslutningene i høst

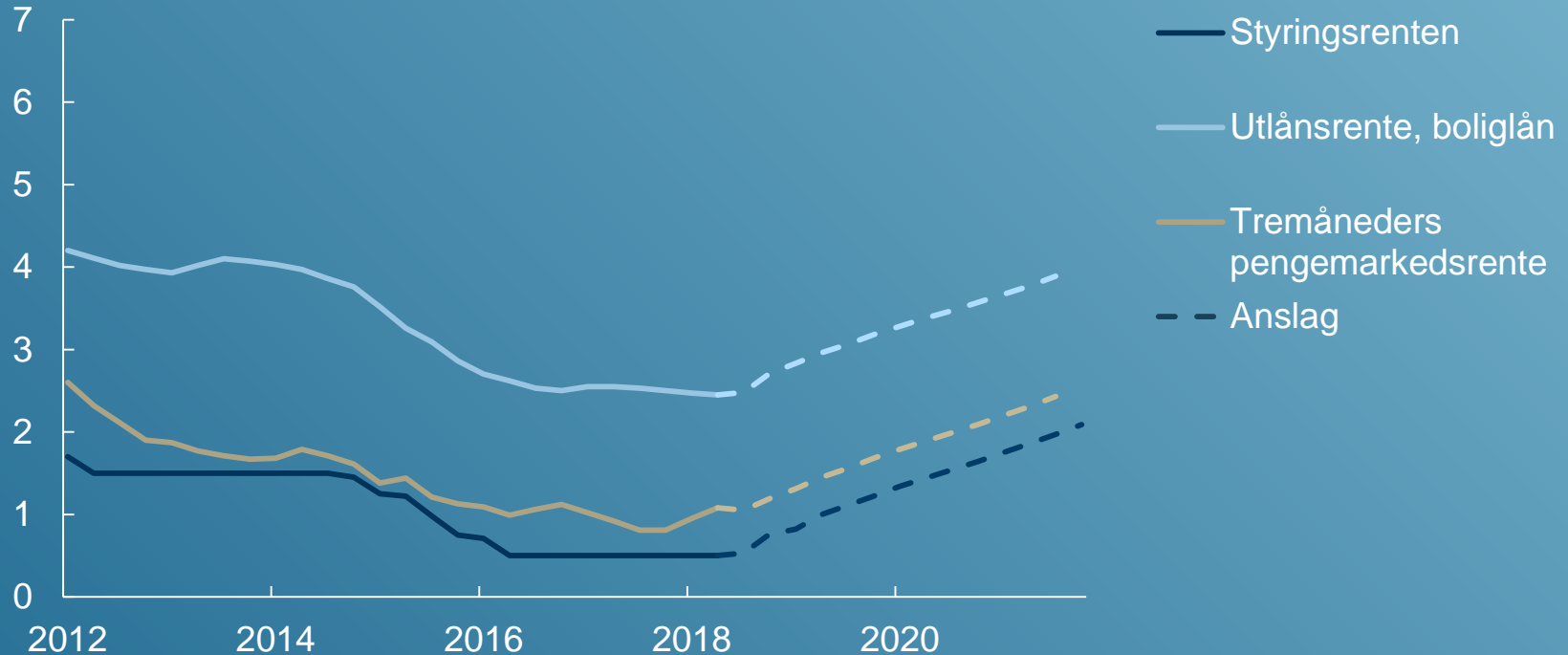

- Hovedstyret vedtok å heve renten med 0,25 prosentenheter på rentemøtet i september.
- På rentemøtet i oktober ble renten holdt uendret på 0,75 prosent.
- Utsiktene og risikobildet tilsier en gradvis renteoppgang i årene fremover.

Utlånsrenten følger styringsrenten

Renter. Prosent. 1. kv. 2012 – 4. kv. 2021

UTSIKTENE FOR NORSK ØKONOMI

VISESENTRALBANKSJEF JON NICOLAISEN

Regionalt nettverk, 26. oktober 2018